

Blok II-7 Voorbereiding op het 3^e graads ritueel (III)

– De mystieke traditie – de oude ingewijden – de geheimhouding

In blok II-4, blz. 53 is aangekondigd, dat we in dit laatste blok van de tweede serie stil zouden staan bij:

- **De grote traditie**, waarin de vrijmetselarij staat;
- **De geheimhoudingsplicht**, zoals die ons als remniscentie uit het verleden in al hun rigiditeit nog steeds worden voorgehouden;
- De betekenis van **de drie-eenheid van woord-teken-aanraking**.

Al deze thema's zijn alleen vanuit de thematiek van de vorige twee blokken II-5-6 te verklaren, maar zijn ook van belang om het 3^e graads ritueel beter te kunnen begrijpen.

Het ontstaan van de eerste vormen van religiositeit

In de twee voorgaande blok II-5 en 6 is de gedachte gepresenteerd, dat door verdichting ook eens ons planetenstelsel uiteen is gevallen, waardoor de afzonderlijke planeten ontstonden en ook onze aarde los kwam te staan van de zon. Een vorm van verbroekeling, differentiatie, van uiteenvallen in kwanta op het niveau van ons gehele planetenstelsel.

Voor onze aarde en alle leven daarop was dat alsof de zon hen verliet. In Mozarts opera *Die Zauberflöte* heet het, dat de Zonnekoning stierf. Vanaf dat moment ontwaakt er op aarde het verlangen naar de verloren zonne-energieën. Het is het moment, waarop volgens het mystieke denken op aarde de eerste vormen van religiositeit ontstaan – natuurlijk in een diep, diep, diep onderbewustzijn in alle leven, dat er in de verste verte nog niet zo uit zag als nu.

De oude ingewijden

We gaan met zevenmijslaarzen in het verleden verder en komen dan uit bij de mythische tijden, waarin de mensheid in zijn onderbewustzijn begon te ontwaken, zoals in blok II-6 mythisch beschreven. Maar die mensheid was aan het begin van zijn bewustzijns-ontwikkeling een nog onbewuste, naïeve, nauwelijks geïndividualiseerde massa en dus nog niet in staat zichzelf te leiden. Populair gezegd: Toen de zonnekrachten de orde in mindere mate konden bewaren, waren er hoog ingewijde enkelingen nodig, die aan die massa's volledig autocratisch leiding konden geven. Je zou het kunnen vergelijken met het leven van de baby en de jonge mens, die in het begin van zijn bestaan nog autocratische leiding van zijn ouders nodig heeft en nog geen enkele inspraak heeft in wat hij moet eten, aan kleren moet dragen of wanneer hij moet gaan slapen. Om maar te zwijgen over, hoe zijn ouderlijk huis wordt ingericht – wat op een grotere schaal de inrichting van de menselijke samenleving en cultuur is – of met wie het gezin in vrede leeft en met wie er ruzie is –

wat op de grotere schaal beslissingen over oorlog en vrede betekenen. Zo moest ook de mensheid in de eerste fase van haar ontwikkeling autocratisch worden geleid.

Die enkelingen waren de ingewijden, de magiërs en wijzen binnen die oude culturen. Zij bepaalden grotendeels de geestelijke oriëntatie, kleur, inrichting en vormgeving van die oude culturen. Het volk volgde als massa zijn leiders nagenoeg blindelings, ja zelfs in al die oorlogen, waaraan het individu niet of nauwelijks persoonlijk voordeel kon ontnemen, maar waarin het wel zijn leven kon verliezen.

Het tekstboek van *Die Zauberflöte* vat dit mythisch-historische gebeuren samen in de allegorische vertelling, dat met het sterven van de Zonnekoning de 'zonnewisheid' direct over is gegaan op de hogepriester der ingewijden Sarastro. Hij verpersoonlijkt alle grote ingewijden vanaf het moment, waarop de Zonnekoning stierf. Zijn naam herinnert aan Zoroaster of Zarathoustra, één der grote ingewijden uit de Perzische oudheid. Sarastro is niet gelijk aan de Zonnekoning. Hij is een 'Abgott', een afglans, een verdichting van de zonnegod, zoals het tekstboek zegt.

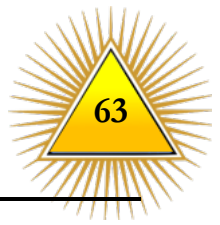
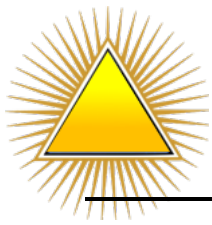
Dit beeld van hele hoge ingewijden, die in hun wijsheid, vermogens en autoriteit mijlen boven de nog niet geïndividualiseerde massa's stonden, vinden we in vele oude mythische vertellingen terug.

Inwijding in de Mysteriescholen

De hiervoor besproken bewustzijnsontwikkeling legt de mensheid als geheel gedurende de vele eeuwen en eeuwen van haar bestaan op een *natuurlijke* wijze af. Alleen *onnatuurlijke* methoden konden 'geforceerd' en 'schokgewijs' tot vroegtijdige levensinzichten, tot wat men noemt 'inwijding' in de levensmysteriën leiden.

Op één of andere kunstmatige wijze moesten enkelingen het noodzakelijke inzicht kunnen verwerven om als koningen, priesters en hun raadgevers te kunnen functioneren. Daartoe dienden de mysteriescholen, waar middels een vast ritueel dit inzicht 'versneld', op *onnatuurlijke* wijze – populair gezegd door schokeffecten – kon worden bijgebracht.

Naarmate de afdaling in de verdichting verder schreed, groeide het zelfbewustzijn der 'gewone' mensen. De verwijdering van de geestelijke wereld nam overeenkomstig toe. (figuur 39, blz. 61) Het werd daardoor ook steeds moeilijker om de geest open te blijven stellen voor de goddelijke inspiratie. Om ingewijd te worden moesten de schokeffecten dan ook steeds heviger worden om de steeds groter wordende kloof ten gevolge van de toenevende verdichting te overbruggen. Anderzijds werd het geopenbaarde met toenemend zelfbewustzijn begrepen.

Gevaren en geheimhouding

Een eerste motief voor geheimhouding

Verreweg de meeste mensen waren geestelijk en psychisch nog lang niet sterk genoeg om die grote openbaringen omtrent het krachtenspel, dat wereld en leven stuurt, te kunnen verwerken. Daarom werd deze kennis slechts aan enkelingen, die psychisch sterk genoeg werden geacht, geopenbaard en in de beslotenheid van de mysteriescholen bewaard.

Het is dan ook met recht, dat de kerken de mensen tot in onze tijd hebben gewaarschuwd zich niet met het occulte bezig te houden. Wie met een te wankel geest en een door te veel emoties beheerst gemoed kennis maakt met levensopenbaringen, die al zijn zekerheden onderuit zouden kunnen halen, kan krankzinnig worden. De mystieke openbaringen konden voor het bewustzijn van de mens van destijds zelfs zo overdonderend zijn, dat de schok niet alleen tot geestelijke gestoordheid, maar zelfs tot de dood kon leiden. Dat vaak angst en niet dieper weten van de kerkleiders tot het verbod leidde, doet aan het gestelde niets af.

Een tweede motief voor geheimhouding

Maar naarmate er meer mensen gingen individualiseren, ging dat ten koste van het enorme hiërarchische verschil in aanzien van de ingewijden. Hun volstrekt onaantastbare positie kwam aan het wankelen. Er kwam in toenemende mate protest en weerstand vanuit steeds sterker geïndividualiseerde mensen tegen hun inbreng. De mensen begonnen de ingewijden met hun magische vermogens steeds meer te wantrouwen. Een prachtig voorbeeld is, hoe de grote ingewijde Pythagoras, die aan het einde van zijn leven toch al geen noemenswaardige maatschappelijke invloed meer had, in de 6^e eeuw v. Chr. met zijn mysterieschool uit Zuid Italië werd verjaagd. Veel van zijn volgelingen werden vermoord. Het is allemaal te vergelijken met de jonge adolescent, die in protest komt tegen het gezag van zijn ouders en zich niet alleen van hen losmaakt, maar zich ook niet realiseert, dat hem daarmee ook hun levenservaring ontvalt.

Zo ontstond er een tweede motief om de mysteriën geheim te houden. Puur uit zelfbehoud begon menige ingewijde zich in de anonimiteit terug te trekken en werd het maatschappelijk gevaarlijk van mystieke inzichten te getuigen.

De actualiteit van de geheimhouding

Het eerste motief is niet meer in al zijn heftigheid actueel, hoewel er nog steeds mensen zijn, die alleen bij het horen spreken van mystieke inzichten uit het lood raken. Maar het tweede motief is nog uiterst actueel. Iemand zal er niet gauw meer voor gedood worden, maar er zijn nog steeds landen, waar de vrijmetselarij verboden is en heel veel omgevingen, waar de laster nog heel heftig is.

De magische macht der autocratische leiders

Terug naar dat verre verleden:

Dat er van deze autocratische leiders een enorme, magische autoriteit, visie en kracht moest uitgaan, die in alle opzichten voor de massa onaantastbaar was, moge duidelijk zijn. Mozes is natuurlijk een prachtig voorbeeld. Als hij met de Joden in de Sinaï-woestijn verkeert, weet hij zijn autoriteit over het toch voortdurend moeilijk in het gareel te houden Joodse volk steeds weer te bevestigen niet zozeer door zijn persoonlijkheid – hoe groot die ook geweest mag zijn – maar door de magie, die hij weet te hanteren. Die magie verricht hij in de naam van Jehovah. In die zin is hij net als Sarastro een ‘afglans’ van God. Maar dat neemt niet weg, dat zijn autoriteit afhankelijk was van zijn vermogen om magische krachten te ontwikkelen en daardoor macht over het volk uit te kunnen oefenen.

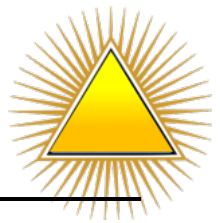

figuur 41

Mozes en de Tafelen der Wet – Gustave Doré

Die macht over de medemens behoorde bij de oude orde. Die moeten we niet vanuit ons huidige bewustzijn negatief beoordelen. Het volk in *Die Zauberflöte* jubelt Sarastro toe en is blij een ‘Abgott’ als leider te hebben.

Zo hebben alle grote culturen uit het verleden autocratische leiders gehad, enkelingen, die dankzij uitzonderlijke vermogens bij machte waren de massa’s autocratisch zodanig te leiden, dat er grote culturen en maatschappijen konden ontstaan.

Wat hield die magie in?

Het fenomeen van de magie staat ver van onze huidige belevingswereld af. Velen beschouwen het als onzin, associëren het met fantastische verhalen over tovenaars met hoge hoeden of met voodoo-praktijken en bijgeloof. Maar vanaf het moment, dat we erkennen,

- dat alles energie is,
- dat er dus in alles – mensen, dieren, planten, mineralen – energie te vinden is;
- dat bepaalde stoffen en metalen bijzondere energetische kwaliteiten hebben;
- dat er op de frequentie-as, die in onze ritus door de heilige lijn wordt gesymboliseerd, nog veel meer energieën te vinden zijn;
- dat er dus nog wel wat meer ‘levensrijken’ moeten zijn, dan die paar die zich in directe zin fysiek manifesteren;
- dat al die energieën op elkaar in kunnen werken;
- dat wij veel van die energieën apart en gecombineerd zouden kunnen aanwenden;
- dat niet alleen onze fysieke kracht, maar ook onze emoties, woorden en gedachten energieën zijn, zodat het niet anders kan, dan dat ook daarmee invloed op al die andere energieën uitgeoefend kan worden;

als we al deze gedachten overzien, wordt het fenomeen magie niet zo onbegrijpelijk meer.

Wij kunnen ons hier niet veel meer bij voorstellen. Maar met de volgende vergelijkingen wordt de kunst der magie wel beter voorstelbaar en minder fantastisch.

Zoals een politicus of begenadigd redenaar verlangens en idealen in mensen kan mobiliseren, een componist klanken, een dichter woorden, een beeldhouwer vormen, een schilder kleuren, een herder zijn schapen, een dompteur de kracht van de leeuw kan temmen, de fakir de slang, de ruiters zijn paard met woord, teken en aanraking, zo kon de magiër ook zijn ‘wonderen’ verrichten. In al deze gevallen is het krachtenspel, dat hier wordt beschreven, niet fysiek waarneembaar, maar blijkt het wel te bestaan. Er is in feite geen verschil. Overall is sprake van het weten te gebruiken van de vermogens van plant, dier, mens of materie – geestelijk, emotioneel (woede, liefde), elementair (het bespelen van elementalen als populisme, angst) of fysiek. En in alle gevallen moet je *kennis* (1) van plant, dier, mens of materie hebben, moeten ze *beschikbaar zijn* (2) en moet je het *vermogen* hebben *daarmee iets te doen* (3).

Alle technische dingen, die wij tegenwoordig maken en voor ons taken laten uitvoeren, zoals auto's, televisies, computers, vliegtuigen en onderzeeërs, zijn voor ons als *de fysieke en niet fysieke wezens van de magiër* (2) van weleer. Daarnaast hebben we de kennis nodig, hoe deze apparaten te gebruiken. We moeten de handleidingen kennen. Het is *het toverboek van de tovenaars* (1).

Maar ook al hebben we een auto, televisie, computer, vliegtuig of onderzeeër en alle handleidingen ter beschikking, daarmee kunnen we er nog niet mee omgaan. Menselijke vermogens moeten ontwikkeld worden om deze middelen in te zetten. Dat is *de macht van de tovenaars*, gesymboliseerd in *zijn toverstaf* (3).

Mystiek gezien is er geen principieel, maar alleen een graadueel verschil tussen de macht van de vroegere magiër over de andere wezens en onze macht over al die technische apparaten en voertuigen. Het graaduele verschil ligt in de graad van verdichting en het frequentiegebied, waarin we werkzaam zijn.

Het technische en creatieve vermogen van de huidige computerbouwers is voor het overgrote deel der mensheid evenzo een wonder als de magie van de oude ingewijden en magiërs voor de gewone mensen van destijds.

Drievoudig vermogen

De voor magie benodigde kwaliteiten

Om magische krachten te kunnen ontwikkelen waren drie kwaliteiten nodig:

1. Magische kennis

Alle hiervoor simpel en schetsmatig aangegeven kennis moest wezenlijk gekend en ervaren worden. Net zoals wij heden ten dage slechts dan medemensen, dieren, planten en de minerale wereld voor ons karretje kunnen spannen, als we hen kunnen waarnemen, hun wezen redelijk hebben leren kennen en de manieren hebben ontdekt, waardoor we greep op ze kunnen krijgen, zo moest de magiër dat alles ook bezitten, waar het andere, meer geestelijke levensrijken betreft.

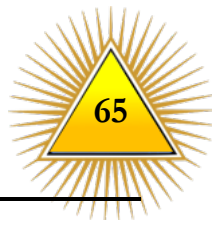
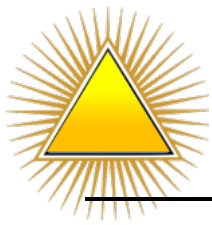
2. Fysieke en niet fysieke wezens

Fysieke en niet fysieke wezens moesten voor de magiër bereikbaar en beschikbaar zijn om als dragers en uitvoerders van zijn opdrachten te kunnen fungeren.

3. De magiër

De concrete menselijke magiër zelf, die de magische kennis in de praktijk wist toe te passen en de fysieke en niet fysieke wezens voor zijn doel wist in te zetten, moest zich daarvoor in hun rijken kunnen bewegen om bewust en persoonlijk deelgenoot te zijn van de energetische wisselwerking tussen die wezens en hemzelf. En vervolgens moest hij hen kunnen bannen, in zijn macht kunnen brengen. Zonder de hiervoor genoemde magische kennis was dat natuurlijk onmogelijk.

Als één van deze drie elementen ons ontvalt, ligt de arbeid stil.

Woord – Teken - Aanraking

Onze maçonnieke trits **woord, teken en aanraking** heeft hier direct mee te maken. Die trits komt niet voor niets in onze ritus voor. Voor velen zijn het niet meer dan de manieren geworden, waarop vrijmetselaren zich in het gewone leven aan elkaar kenbaar kunnen maken. Maar deze drie kenmerken verwijzen naar niets minder dan naar de wijze, waarop de magiër zich in vroeger tijden kenbaar kon maken en magische verrichtingen kon volbrengen. Als wij woord, teken en aanraking hanteren, identificeren we ons in feite met de meester des levens in vroeger tijden: de magiër.

Woord, teken en aanraking bieden de mogelijkheid om energieën van ons uit te laten gaan, waarmee we de ons omringende wereld in de ruimste zin des woords – dus voorbij het zichtbare en de zo bekende levensrijken van mens, dier, plant en mineraal – kunnen beïnvloeden.

figuur 42

De tweede kaart van de Tarot met het nummer 1 – de Tarot begint zijn nummering namelijk met 0, zie figuur 33, blz. 45 – toont ons de magiër met allerlei attributen, die zijn vermogens en *magische arbeid* typeren. Enkele ter verduidelijking:

- De tafel heeft vaak drie poten, die op de levende natuur staan: **het drievoudig vermogen**, dat gebaseerd is op de wetten der natuur. Daarbij wordt onder de natuur niet alleen de fysiekmateriele wereld verstaan, maar de natuur, die onder en boven hem leeft en bloeit, waarin hij staat, die hem omringt en doordringt.
- Zijn handen maken duidelijk, dat hier de wet geldt: zo boven, zo beneden.
- De lemniscaat boven zijn hoofd – soms vormt die zijn hoed – wijst op de oneindigheid, die het Mysterie in alle dimensies toont en ook in de menselijke vermogens schuilt (denk aan de koevoet).
- De vier stoffelijke basiselementen, waarmee hij zijn magie voltrekt: het zijn de vier symbolen, die de Tarot gebruikt om de vier elementen te typeren (zie de kwadranten-figuur, figuur 28, blz. 42 of 55):
 - *de bloeiende stok*, ook te zien als een fallus, die door zijn bloei van de levende en scheppende vermogens in de natuur getuigt, (1^e kwadrant – lucht);
 - *de kelk*, die het water kan bevatten, dat leven kan doen groeien, (2^e kwadrant);
 - *de munt met het pentagram*, ten teken, dat de geschapen materie altijd een vorm aanneemt, die van de kwintessens getuigt, (3^e kwadrant – aarde);
 - *het zwaard*, waarmee hij strijdt, onderscheidt en zijn oordeel velt, (4^e kwadrant – vuur).
- Zijn toverstaf is met een dubbele fallus getooid. In tegenstelling tot de bloeiende stok, die de schepende krachten in de natuur symboliseert, symboliseert de toverstaf de zuiver geestelijke scheppingskracht.

Deze gedachten zijn niet alleen zinvol als voorbereiding op het 3^e graads ritueel, maar kunnen ook verdieping geven over de vermogens, die de hogere treden op de tempeltrap ons bieden en die met de vijf reizen in het 2^e graads ritueel verband houden.

Gezien de opdrachten, die de mens t.a.v. Moeder Aarde inmiddels heeft gekregen, wordt dit soort thematiek heel actueel en realistisch.

Witte en zwarte magie in oude tijden

In feite is het heel eenvoudig om het onderscheid tussen witte en zwarte magie te definiëren: witte magie beoogt belangeloos het goddelijke bouwplan te realiseren, zwarte magie is onderhevig aan egoïstische verlangens zoals macht, wellust, sadisme enz.. Was de massa nog te weinig geïndividualiseerd om sterk egoïstische verlangens met zich mee te dragen, de machtige enkelingen met hun magische vermogens stonden daarentegen juist in hoge mate aan die verleidingen bloot.